



ÕIGUSKANTSLER

Andres Noormägi
linnapea
Narva-Jõesuu Linnavalitsus
info@narva-joesuu.ee

Teie 22.10.2009 nr 9.2.4/21-1
Õiguskantsler 19.02.2010 nr 6-4/091612/1000921

Märgukiri

puuduolevate ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduses nimetatud rakendusaktide kehtestamiseks ning kehtestatud rakendusaktide seadusega kooskõlla viimiseks

Austatud Andres Noormägi

Teile teadaolevalt on minu poole pöördunud AS Narva Vesi kaebusega, et Narva-Jõesuu linnas pole kehtestatud kõiki ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduses nimetatud rakendusakte ning need, mis on kehtestatud, ei vasta suuresti seadusele. AS Narva Vesi leidis, et nende Teie tegevuse puudujääkide tõttu on kaitseta jäänud tema kui Narva-Jõesuus vee-ettevõtjana tegutseva isiku õigused.

Analüüsinud avaldusalust asja,

palun Teil jätkata vajalike sammude astumist puuduolevate ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduses nimetatud rakendusaktide kehtestamiseks ning kehtestatud rakendusaktide seadusega kooskõlla viimiseks.

Järgnevalt selgitan Teile märgukirja esitamise tagamaid.

I Asjaolud ja menetluse käik

1. Minu poole pöördus Narva-Jõesuu linnas vee-ettevõtjana tegutsev AS Narva Vesi, kes palus mul kontrollida Narva-Jõesuus kehtestatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirja, ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava vastavust ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadusele. Avaldaja palus mul veel kontrollida ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eeskirjade, Narva linna ja Narva-Jõesuu linna vahelise halduslepingu, mis määrab kindlaks mitme kohaliku omavalitsuse haldusterritooriumi hõlmava ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga kaetud ala ulatuse ning sellise ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise tingimused, vee-ettevõtja tegevuspiirkonna määramise otsuse, vee-ettevõtja ja valla- või linnavalitsuse vahelise halduslepingu, mis reguleerib ühisveevärgil asuvatest tuletõrjehüdrantidest tulekustutusvee võtmist ning avalikest veevõtukohtadest vee võtmist, vee-ettevõtja kohustusi ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni toimimise ja korrashoiu tagamisel reguleeriva halduslepingu puudumise kooskõla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadusega.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

2. Esitasin Teile teabe nõudmise. Teabe nõudmises palusin Teil muu hulgas vastata, kas Narva-Jõesuus on kehtestatud kõik ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduses nimetatud seaduse rakendusaktid. Nende puudumise või seadusele täiel määral mittevastavuse korral palusin Teil selgitada, miks see nii on, kas see on põhjustanud praktikas vee-ettevõtjale probleeme ning millal Te kavatsete vastavad puudujäägid Narva-Jõesuu linna tegevuses kõrvaldada.

3. Vastasite mulle, et Narva-Jõesuus pole kehtestatud kõiki ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduses nimetatud rakendusakte. Kehtestamata on jäänud 1) Narva-Jõesuu ja Narva vaheline halduslepingu lisa, mis määraks ära ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga kaetud ala ulatuse ja selle kasutamise tingimused; 2) määratud vee-ettevõtja tegevuspiirkond, 3) veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuse hinna reguleerimise kord. Põhjendasite vastavate rakendusaktide puudumist sellega, et vee-ettevõtja ja Narva linn pole Narva-Jõesuu linnaga teinud koostööd. Lubasite veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuse hinna reguleerimise korra kehtestada 2009. a novembris-detsembris. Ülejäänud puuduolevad rakendusaktid lubasite kehtestada 2010. a mais-juunis.

Möönsite, et kehtestatud rakendusaktid ei pruugi täies ulatuses olla kooskõlas seadusega. Sellega seoses märkisite, et peaksite nende rakendusaktide seadusega kooskõlla viimist alustama ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise ja liitumise eeskirjast (2010. a aprillis). Põhjendasite vastavate rakendusaktide puudulikkust sellega, et vee-ettevõtja ja Narva linn pole Narva-Jõesuu linnaga teinud koostööd. Narva-Jõesuu ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga kaetud ala piirid lubasite seadusega kooskõlla viia 2010. a augustis-septembris. Ülejäänud rakendusaktid lubasite seadusega kooskõlla viia 2010. a mais-juunis.

Märkisite, et hoolimata sellest, et puudub Narva-Jõesuu ja Narva vaheline halduslepingu lisa, mis määraks ära ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga kaetud ala ulatuse ja selle kasutamise tingimused, pole selle puudumine praktikas probleeme tekitanud. Probleem on hoopiski selles, et pole sugugi kindel, et Narva ja Narva-Jõesuu haldusterritooriume hõlmab üks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga kaetud ala. Sellele küsimusele otsib Narva-Jõesuu linn vastust koos konsultantide ja Keskkonnaministeeriumiga. Veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuse hinna reguleerimise korra puudumise tagajärgi kommenteerisite nii, et vastava regulatsiooni puudumine tekitab probleeme rohkem Narva-Jõesuu linnale ja selle elanikkonnale kui monopoolses seisundis olevale vee-ettevõtjale. Nimelt on monopoolses seisundis oleval vee-ettevõtjal olnud nende rakendusaktide puudumise või puudulikkuse tõttu võimalik kontrollivabalt teenida kasumit, jätta järgimata ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava jms.

4. Edastasite mulle 03.02.2010. a Teie ja avaldaja vahelise kirjavahetuse, millest nähtus, et 27.01.2010. a võttis Narva-Jõesuu Linnavolikogu vastu määruse nr 8 „Narva-Jõesuu linna veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuse hinna reguleerimise kord“.

II Õiguslik hinnang

5. Põhiseaduse §-st 10 tulenevad demokraatia ja õigusriigi põhimõtted, mis on hea valitsemise põhimõtte alusteks. Hea valitsemise põhimõtte jaguneb omakorda hea halduse põhimõtteks ja heaks õigusloometavaks. Neist heast õigusloometavast tuleneb muu hulgas õigusloome tõhususe nõue. Selle nõude järgi peab õigusloome olema proportsionaalne ja õigeaegne.¹ Näiteks on ka

¹ Vt nt Euroopa Komisjon. Hea haldamine. Valge raamat, Brüssel, 25.07.2001, COM(2001) 428 final, kättesaadav arvutivõrgus: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/com/2001/com2001_0428en01.pdf.

Riigikohus korduvalt rõhutanud määrusandja kohustust anda määrus vastava delegatsiooninormi olemasolul.² Nii peab hea valitseja olukorras, kus talle on saanud teatavaks vajadus õigussuhteid reguleerida, neid ümber korraldada jms, astuma õigeaegselt, s.t põhjendamatult viivitamata samme, et kehtestada õigusnorme, kehtivaid õigusnorme muuta jne.

6. Avaldusaluses asjas on selgunud, et Narva-Jõesuu linn on teadlik kehtestatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse rakendusaktide ebakõladest ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadusega ning vajadusest kehtestada puuduolevad rakendusaktid tagamaks oma tegevuse kooskõla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadusega. Narva-Jõesuu linn on koostanud kõnealuste puudujääkide kõrvaldamiseks tegevuskava, mille järgi kehtestatakse puuduolevad rakendusaktid ning kehtestatud rakendusaktid viiakse kooskõlla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadusega 2010. a jooksul. Tegevuskava põhimõttelisest järgimisest annab tunnistust, et 2010. a jaanuaris kehtestas Narva-Jõesuu Linnavolikogu veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuse hinna reguleerimise korra.

Järeldan sellest, et Narva-Jõesuu linn on asunud tegutsema, et viia kehtestatud rakendusaktid kooskõlla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadusega ning kehtestada puuduolevad rakendusaktid.

III Kokkuvõte

7. Esitatud asjaoludel ei pea ma hetkel otstarbekaks võtta seisukohta, kas kehtivad rakendusaktid ja osade rakendusaktide puudumine on kooskõlas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadusega.

8. Sellest olenemata esitan Teile aga märgukirja ja palun Teil jätkata vajalike sammude astumist puuduolevate ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduses nimetatud rakendusaktide kehtestamiseks ning kehtestatud rakendusaktide seadusega kooskõlla viimiseks.

Palun Teil mulle hiljemalt 29.10.2010. a vastata, kas olete kehtestanud puuduolevad seaduse rakendusaktid ning olemasolevad viinud kooskõlla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadusega.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Indrek Teder

² RKPJKo 17.06.1998, 3-4-1-5-98, p IV; 12.05.2000, 3-4-1-5-00, p 32.